

bemeldte Arbeider vil Udgiften herved andrage c. 14,000 Rd. Dette Overflag er imidlertid kun aldeles kalkulatorisk, og Ministeriet antager derfor, at nogle dog mindre betydelige Arbeider, som det, efter hvad der er kommet til Ministeriets Kundskab, ligeledes vil være nødvendigt snarest muligt at bringe til Udførelse paa Landtungen udenfor Overflisfoged Breinholt's Distrikt, tillige ville kunne foranstaltes ioversatte for Overflagssummen.

Man tillader sig saaledes herved tjenstlig at anmode det ærede Udvalg om behagelig at ville være useiligt med til den forestaaende anden Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaaret fra 1ste April 1874 til 31te Marts 1875 at stille følgende Vædringsforslag til § 25:

Som ny Post Indenrigsministeriet vedkommende indfattes:

Til Dæmningsarbeider paa Landtungen mellem Limfjorden og Vesterhavet . . 14,000 Rd."

Den omtalte Extrakt-Gjenpart, dateret 14de Januar 1874, af en Indberetning fra Overflisfogden til Klitinspektøren er saalydende:

„Endnu forinden den sædvanlige aarlige Indberetning om Klitvæsenets Tilstand i det forløbne Aar indgives, tillader jeg mig allerærbødigst at give en foreløbig Beretning om den Stade, der paa Harboer og i Ferring, Hjaltring og Bøvlung er tilspiet Klitterne i Stormen den 17de December f. A. og den 4de Januar d. A., og for at deres Høvelbaaenhed i Tide kan gjøre de Skridt, som maatte anses formaalstjenlige til at faae de Midler bevilgede, som i Aar ville være uundgaelig nødvendige til Stadens Udbring, og som meget betydelig ville overstige de ordinært bevilgede, tillader jeg mig lige ærbødig at ledsage Beretningen af et aldeles foreløbigt Arbeidsforslag for den mest truede Strækning: „Harboer og Ferring“, uden dog derved i mindste Maade at ville binde eller foregive Sandflugtskommissionernes Bestemmelser.

3. I Ferring Sogns Klitter har Havet paa 4 forffjellige Steder gjenembrudt Klitdæmningerne udfor „Ferring Sø“ og derved fyldt denne saaledes med Havvand, at den steg langt over sine Bredder, hvorved ikke liden Overvømmelfesskade er tilspiet de tilstødende lavtliggende Agerjorder paa Harboer. Det er ikke let endnu at udtale nogen bestemt Mening om Stadens Udstrækning og Betydning, da denne for en stor Del afhænger af Vinterens Karakter, hvorved paa den ene Side Saltvands ydelæggende Virkninger i en ikke ringe Grad kunde neutraliseres ved en regnfuld Vinters Udvasninger, medens paa den anden Side fortsatte Storme med Høivande selvfølgelig ville forværre Tilstanden betydelig. At der her, saasnart den roligere Aarstid indtræder, bør foretages gjenemgribende Arbeider, for at holde Havet ude af Ferring Sø, turde være indlysende.

4. I Harboer Sogns Klitter har Stormfloderne som sædvanlig huseret værst. I den sydlige Del udfor Ferring Sø gjælder ganske det om det tilstødende Sogns Klitter ovenstaaende Sagte. Af den midterste Del ere vel Iberkanterne af Klitten oprevne og bortskyllede, men noget Gjenembrud har ikke fundet Sted, derimod har den nordlige Del af Klitstrækningen (den egentlige Landtunge mellem Havet og Limfjorden) lidt overordentlig, idet ikke alene Gjenembrudene her ere baade talrige og brede, men Klitrækken endog paa lange Strækninger er aldeles sløiset, og det maa næsten anses for et rent Under, at de herværende Beboere og deres Huse undgik total Udelæggelse ved, at de „Klitdæmninger“, som Sandflugtsvæsenet havde ladet opføre, holdt Havet ude, omendstjøndt Havet, efter at have bortskyllet det yderste naturlige Klitværn, steg lige til det Overste af disse Dæmninger, saa jeg ved min Nærværelse detseds fandt Toppen og den østlige Skraaning paa dem ganske belagt med overskyllet Rang og Elidde. Hvis Landtungen ikke ganske skal opgives, Beboerne prisgives, og Limfjorden inden snøe Tid gjøres til en aaben Haabugt, vil det være en bydende Nødvendighed her at foretage Arbeider af et ganske ualmindeligt Omfang og en gjenemgribende Natur.

Foreløbigt Forslag.

De Arbeider, hvortil jeg næstovenfor har tilladt mig at hentyde, ere af en saadan Beskaffenhed, at de kræve grundige Forundersøgelser af vandbygningskyndige Teknikere, og jeg tager derfor i dette mit „foreløbige Forslag“ intet andet Hensyn til dem end det: at de af mig foreslaaede Klitarbeider i saa Fald ingenlunde vilde være spildte, men tvertimod udgjøre et nødvendigt Led i dem. Men der er den Forskel paa dem, at disse foreløbige Arbeider ere aldeles uopsættelige, hvis man overhovedet vil konservere Landtungen's Beboelighed og skjærme Harboer for ydelæggende Overvømmelser i den nærmeste Fremtid, hvortil hører: